Název objektu

Dům Scheckental s kavárnou Savoy

Adresa	Pařížská 20 / 227 Ústí n. L. - centrum
K.ú./parcela č.	St. p. č. 2560 v k. ú. Ústí nad Labem 774871
Architekt	Josef Fischer ?
Stavitel	dtto
Projekt	1931
Realizace	1931
Vlastník	Czech Media, s.r.o., Klíšská 1432/18, Ústí n. L., 400 01
Typ objektu	polyfunkční dům
Typ památkové ochrany	není chráněn

Popis:

Místo má bohatou historii o níž se rozepisuje Dr. Marian v článku Das Gasthaus „zum Scheckenthal“ in Aussig v Elbe-Zeitung. Původně v místě stály domy dva - pozdně secesní Pražská úvěrní banka (Prager Creditbank) z roku 1913 z produkce stavitelů Erlebacha a Lichtenecknera a malý dům, vlastně původní patrové „lidové stavení“ s mansardovou střechou, hostinec Zum Scheckental. Oba domy byly přestavěny a sceleny v jeden, resp. hostinec byl nejspíše úplně stržen. Investorem byl Ing. Josef Hieke.

Pod plány je razítko a podpis stavitele Josefa Fischera, v Ústí n. L. jsem od něj zaznamenal ještě dva domy, jeden historizující dřívějšího data a pak zejména zajímavý zaoblený dům č. p. 2042, který však nevykazuje podobné tvarosloví se „Savoyem“. Je tedy otázka, zda je autorem. Dle použitých prvků (nárožní okna s klinkery) by mohl být autorem ústecký architekt Illing. Druhou spekulací je titul, jméno a příjmení investora. V Děčíně se nachází dům č. p. 150 ve stejném expresionistickém slohu (za soc. Mototechna), jehož autory jsou architekti Josef u. Emil Hieke - Bodenbach (Podmokly), je otázka, zda ústecký investor není totožný s děčínským architektem.

Dům tvoří nároží v křížení hradebního okruhu a pro město významné Pařížské ulice, jde o místo u bývalé „horní“ městské brány.

Hmota domu je hlavním působícím prvkem. Prakticky má dům přízemí a čtyři patra, poté ještě tři patra věže. Nicméně je členěn na jakési bloky: přízemí, povysunuté patro, věž která má nároží s okny jakoby též zvlášť vsazené, do Pařížské ulice dva bloky a do Velké hradební cca tři, zde jednoznačné vyznění hmot narušují dvě výrazné svislé lizény a též zasunutí části patra. Tyto lizény zbyly na domu z původního objektu „Pražské úvěrové banky“, která byla přestavěna a včleněna do nové srostlice. Je pravdou, že lizény v novém konceptu působí trochu nadbytečně a nekonzistentně, nicméně podtrhují bizardní a trochu nepřehledný výraz domu. Výška oken v nároží věže se směrem vzhůru snižuje, dům jakoby „přivírá oči“. Hmoty, zejména v Pařížské ulici, provazují ještě pod a nadokenní drobné římsy, které dodávají domu navíc proudnicový charakter.

Přibližně čtvercová parcela je zastavěna celá. Do domu (banky) se vstupuje z Pařížské ulice. Dříve bylo dle dobového půdorysu v přízemí mnoho malých obchodů přístupných zalomenou průchozí pasáží, vycházelo se ven ve Velké hradební. Zhruba uprostřed dispozice je trojramenné schodiště ne zcela pravidelného tvaru. V patře se dříve nacházela kavárna. Ve vyšších patrech byly byty, co se nacházelo ve věži bohužel nemohu rozluštit (špatná fotografie dokumentace).

Barevnost je dnes béžová místy s jemným nádechem šedozelené, nová mnichovská omítka je špinavá a její hrubost myslím nevhodná. V nárožích oken jsou použity typické fialovohnědé cihly resp. obklad - klinkery. Ty jsou dnes žel přetaženy dlaždičkami novými v jednolité hnědé barevnosti, což zplošťuje původní výraz.

Okna jsou zdá se původní, zachovávají dvojbarevnost rámů a křídel. Jinak jsou detaily bohužel setřeny, uvnitř najdeme pouze postmoderní pokusy o reprezentativní výraz poslední dekády dvacátého století.

Památkové zhodnocení:

Savoy je výraznou stavbou, v městském geniu loci nezastupitelnou. Jeho struktura vycházející z konstruktivismu či krystalických forem je velmi nezvyklá a ojedinělá. Za jeden z předobrazů (zejména okna sdružená do pásu přes roh) lze považovat Svatební věž v umělecké kolonii v Darmstadtu.

Poslední rekonstrukce v 90. letech dům sice neponičila strukturálně, ale setřela jeho přesnost. Objekt by si zasloužil při případné další rekonstrukci účast nadprůměrného architekta, který by domu vrátil eleganci a detail.

Prameny a literatura:

- Archiv města Ústí n. L. - spisový meziarchiv, centrum 227
- Matěj PÁRAL, *http://aussig.mysteria.cz*, Ústí n. L. 2004-2009 (Fischer)
- Matěj PÁRAL, Martin KRSEK, Jan VACA, *http://www.usti-aussig.net*, Ústí n. L. 2007-2009 (Dům Scheckental s kavárnou Savoy)
- http://www.usti-nad-labem.cz/dejiny/ (Savoy)
- http://de.wikipedia.org/wiki/Hochzeitsturm

Zpracovatel	**Datum**
Matěj Páral	30. října 2008

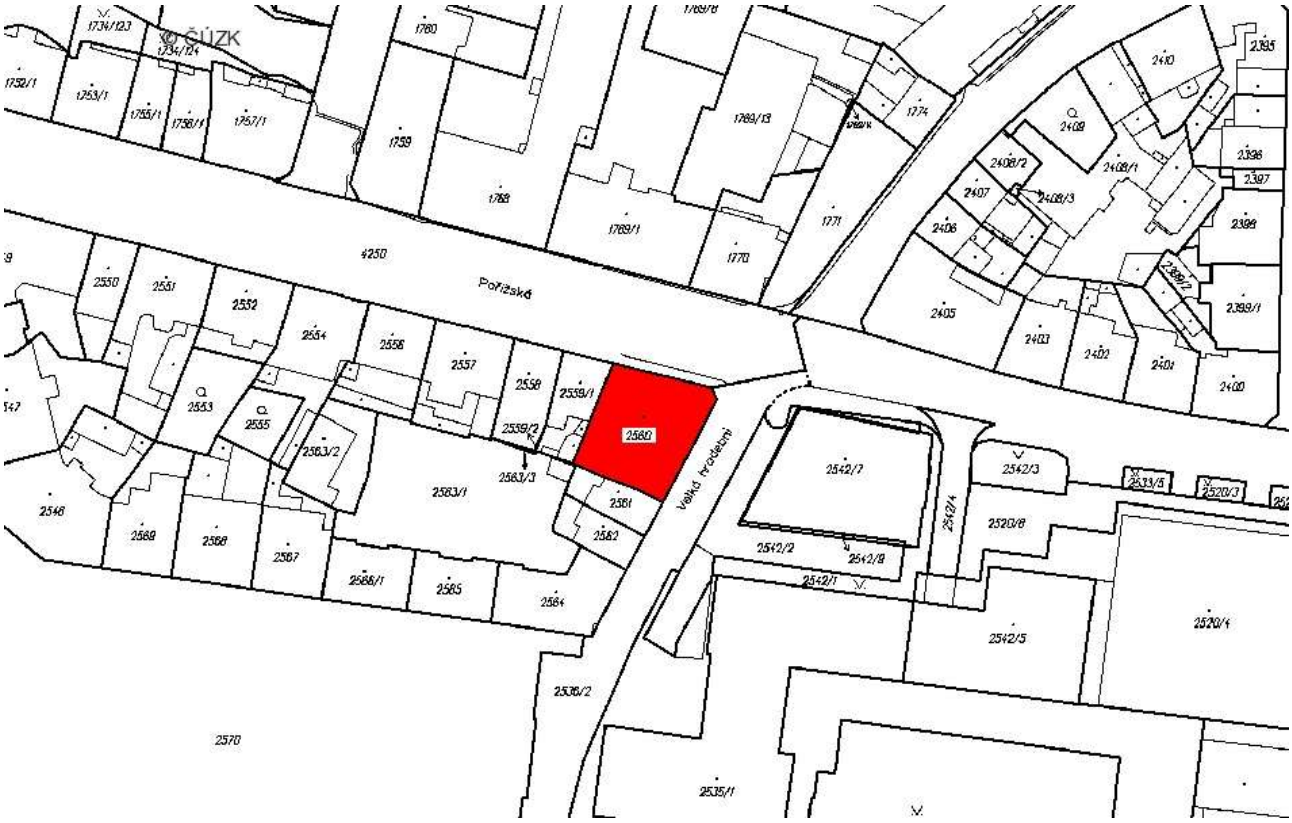
Seznam příloh :

1. katastrální mapa
2. letecký snímek
3. fotografická a plánová dokumentace

- půdorys 4x
- půdorys 2x, fasáda 2x a řez
- současná fotografie 2x
- fotografie detailu 2x

Dům Scheckental s kavárnou Savoy - Pařížská 20 / 227, Ústí n. L. - centrum
přílohy:

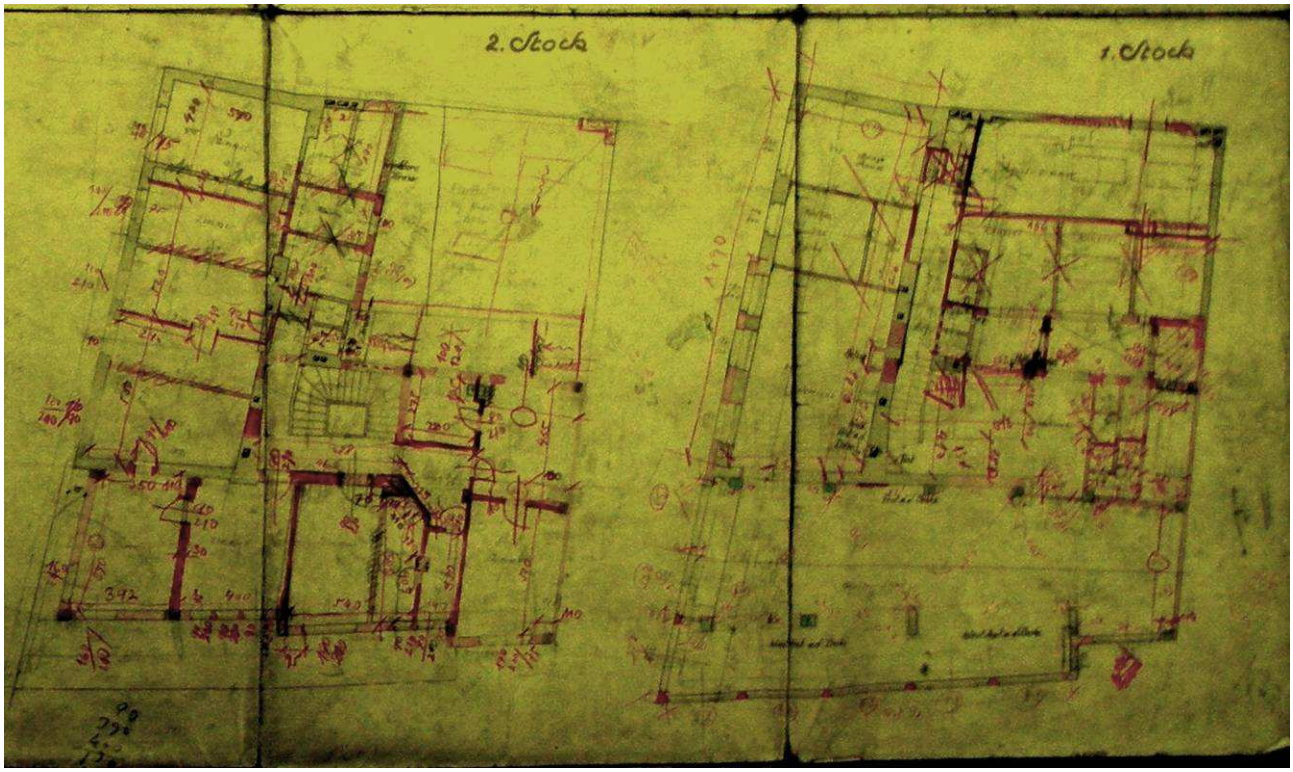
katastrální mapa

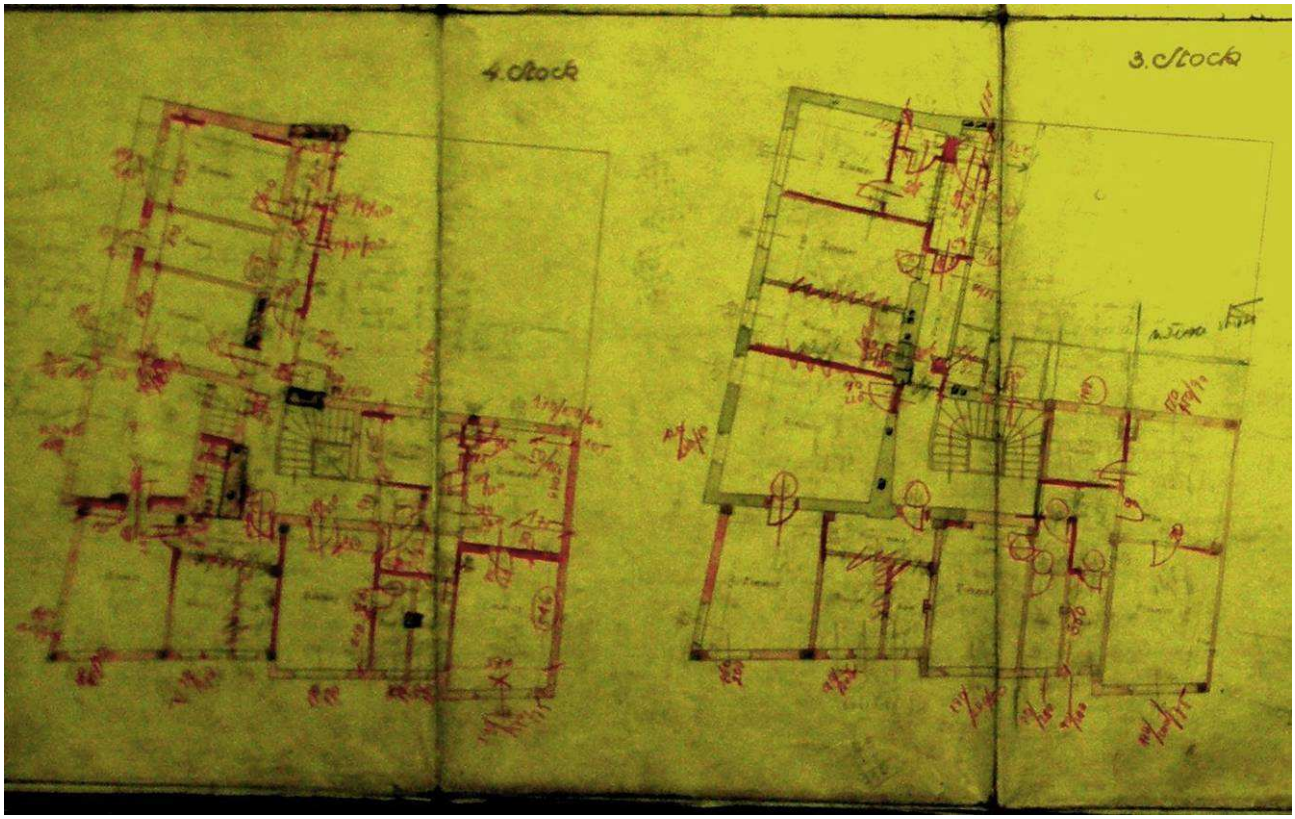
letecký snímek

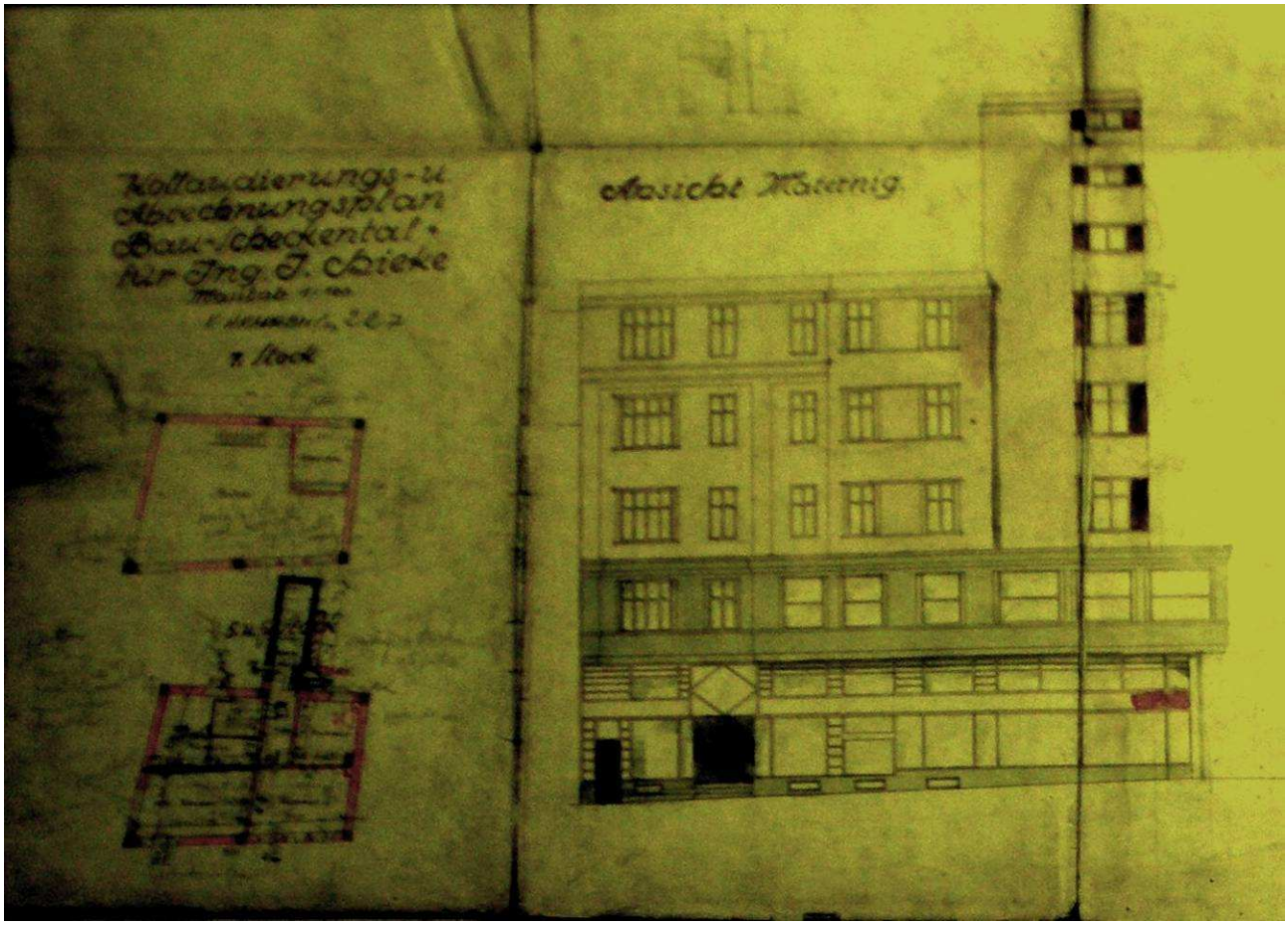
dobová dokumentace - půdorys přízemí
zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

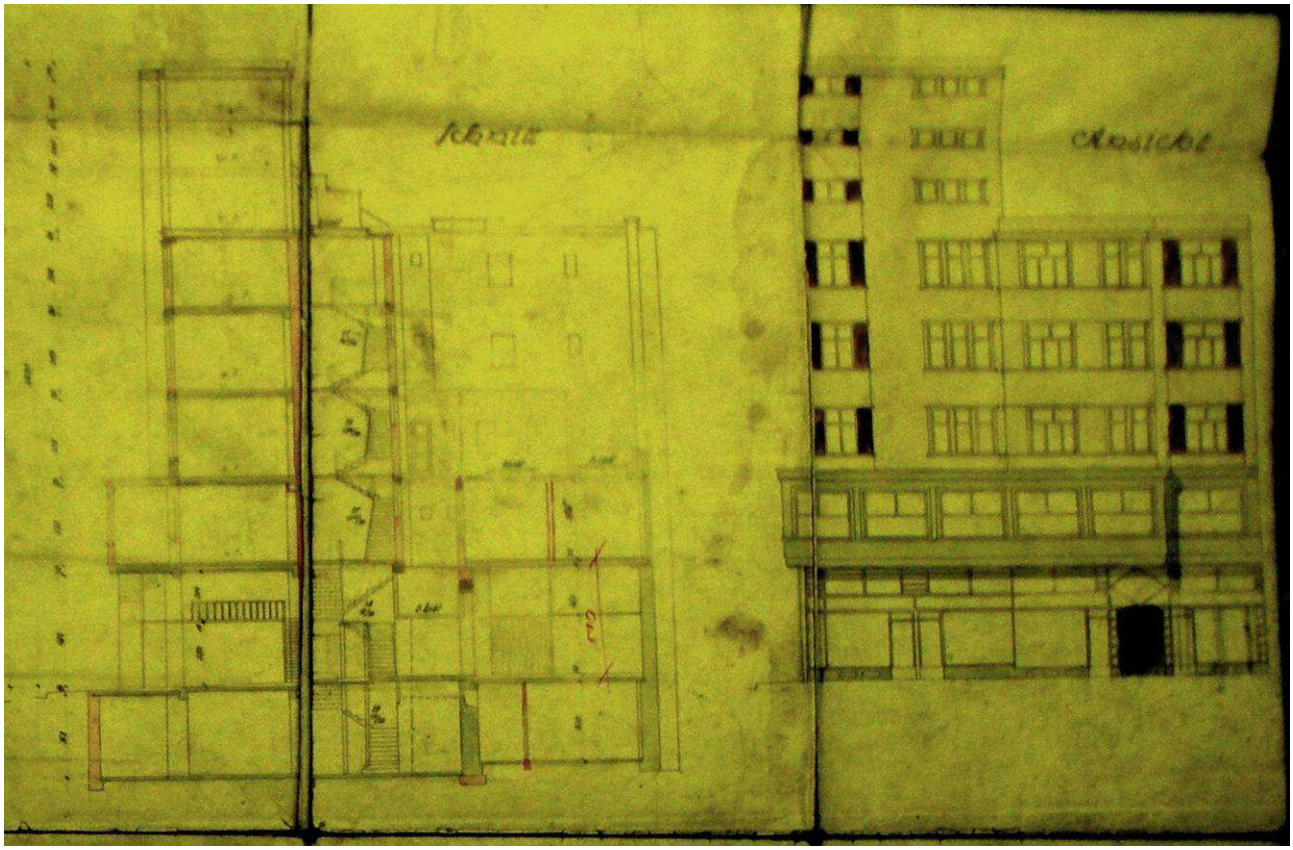
dobová dokumentace - půdorys patra
zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

dobová dokumentace - pohled západní
zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

dobová dokumentace - pohled jižní
zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

fotografie - dům v kontextu ulice:
zdroj: Matěj Páral (2009)

fotografie - pohled ze dvora:
zdroj: Matěj Páral (2009)

fotografie - detail hlavy domu:
zdroj: Matěj Páral (2009)

fotografie - detail východní fasády:
zdroj: Jan Mareš (2009)

